

**ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิต
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน**
**Factors Affecting to Extra Curriculum Activities Participation
of Undergraduate Students at Kasetsart University,
Kampaengsaen Campus**

โชติมา แก้วทอง / Chotima Kaewkong

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน / Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Thailand

E-mail: faasctm@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี และคณะ โดยศึกษาจากนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในปีการศึกษา 2560 ขนาดประชากร 12,403 คน ด้วยจำนวนตัวอย่าง 388 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยในภาพรวม ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.68$, $SD=.53$) และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, กิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย

Abstract

The purposes of this research were to study the extra curriculum activities participation of undergraduate students at Kasetsart University, Kampaengsaen Campus and to identify personal factors that effected to extra curriculum activities participation of undergraduate students. The population were 12,403 undergraduate students of the year 2018. The data were collected from 388 individuals who were undergraduate students of the year 2018 by the questionnaire. The sample was selected by the multi-stage random sampling technique. The data were then analyzed by using percentage, mean standard deviation t-test and one-way analysis of variance (ANOVA). The significant level of statistical was set at .05. The research results was found that undergraduate students participated in overall extra curriculum activities at a moderate level ($\bar{X}=1.68$, $SD=.53$) and hypothesis testing was found that sex significantly effected to extra curriculum activities participation.

Keywords: Participation, Extra Curriculum Activities

บทนำ

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป้าหมายการพัฒนา คือ มุ่งให้คนไทยมีจิตสำนึกพลเมืองที่มีทัศนคติและพฤติกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมไทย ดังนั้น เมื่อมาพิจารณาพลเมืองที่เป็นเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ สถาบันการศึกษาควรมุ่งผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ อีกทั้งแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2551: 3) จัดทำขึ้นโดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย ส่วนหนึ่งของแผนฉบับนี้ ได้ให้แนวทางการพัฒนาเยาวชน นักศึกษา และบัณฑิตในอนาคต โดยให้จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านการสื่อสาร การตัดสินใจ การพัฒนาความเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความอดทน และคุณธรรม ฯลฯ ซึ่งสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาไทย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็ได้รับเอาแนวทางการพัฒนานิสิตมาดำเนินการด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยระยะ 12 ปี (พ.ศ.2560-2571) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจด้านการเรียนการสอน เรื่องการพัฒนาคุณภาพนิสิตที่ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ เพื่อเตรียมนิสิตให้มีวุฒิภาวะทางอาชีพ พร้อมสู่โลกการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

กิจกรรมที่จัดให้กับนักศึกษาในสถานศึกษา หรือกิจกรรมนักศึกษา จัดแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมโดยทั่วไปได้ 7 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมส่วนกลาง กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมด้านการเมือง (สำเนา ขจรศิลป์, 2538: 127-128) โดยที่ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาต่อนักศึกษาเอง ได้แก่ การช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยให้มีโอกาสได้ใช้พลังงานทางด้านร่างกาย ความคิด เพื่อทำสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สถาบันการศึกษา และต่อประเทศชาติ (สำเนา ขจรศิลป์, 2538: 113) จะเห็นได้ว่ากิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีทักษะในด้านต่าง ๆ รวมถึงสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวัน เพื่อประโยชน์ต่อทั้งตนเองและประเทศชาติ

การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออกซึ่งความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความถนัดของตนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในด้านต่าง ๆ ได้แก่ กีฬา บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม วิชาการ เป็นต้น กิจกรรมนิสิตจึงมีส่วนในการส่วนช่วยเสริมและเติมเต็มเพื่อให้นิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เกิดการเรียนรู้ที่จะคิดสร้างสรรค์กิจกรรมตามความชอบ ความสนใจและความถนัดของตนเอง ส่งผลให้นิสิตได้รับทักษะและพัฒนาการทางบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ โดยทำให้นิสิตเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง มีค่านิยมไทยและจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม สร้างความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่ดีแก่ประเทศในอนาคต ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนจะซักถามเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยมาพัฒนาศักยภาพของนิสิตอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางดำเนินการอย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะ

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (The Theory of Student Involvement) ของ อะเล็กซานเดอร์ ดับบลิวแอสติน (Alexander W.Astin) (สำเนา ขจรศิลป์, 2542 อ้างใน จตุรวัฒน์ ฝนิกรมย์, 2557: 14) ในทฤษฎีให้การอธิบายเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วม การเกิดขึ้นของการมีส่วนร่วม ปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วม ผลการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพ และประสิทธิภาพของนโยบายทางการศึกษา ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้พลังกาย พลังจิตเข้าไปสัมพันธ์ หรือทำงานร่วมกับคน หรือสิ่งของต่างๆ 2) การมีส่วนร่วม เกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างกัน คือ นักศึกษาแต่ละคนเข้าไปมีส่วนร่วมกับสิ่งใด สิ่งหนึ่งในปริมาณและคุณภาพที่ต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมนั้น มีทั้งปริมาณและคุณภาพ ปริมาณ หมายถึง เวลาที่นักศึกษามีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ส่วนคุณภาพ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น ความพยายามที่จะทำให้กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ 4) ผลการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เกิดจากโปรแกรมทางการศึกษา เป็นสัดส่วนโดยตรงกับทั้งปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วมของนักศึกษากับโปรแกรมทางการศึกษานั้น 5) ประสิทธิภาพของนโยบายและการปฏิบัติใดๆ ทางด้าน การศึกษานั้น เกี่ยวข้องกับความสามารถของนโยบาย และการปฏิบัติที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

ประเภทของกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดแบ่งได้เป็น 7 ประเภท (สำเนา ขจรศิลป์, 2542 อ้างใน จตุรวัฒน์ ฝนิกรมย์, 2557: 14-15) ได้แก่ 1) กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา 2) กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ ให้แก่นักศึกษาทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่นักศึกษากระทำเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้าง ถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณะสมบัติเพื่อช่วยให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 4) กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนทำให้นักศึกษามีร่างกายแข็งแรง และฝึกนักศึกษาให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา 5) กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ความสนุกสนานและเพลิดเพลิน 6) กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมของนักศึกษา และยังเป็นฝ่ายควบคุมและให้การสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่นๆ ด้วย กิจกรรมประเภทนี้โดยทั่วไปองค์กรนักศึกษา หรือสโมสรนักศึกษาเป็นผู้จัดขึ้น 7) กิจกรรมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออก ซึ่งอาจเป็นการคัดค้าน หรือการสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ของสังคม

คุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา เมื่อนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมนับเป็นประโยชน์ และมีคุณค่าต่อตนเอง โดยที่คุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา (ณัฐพงศ์ สุโกมล, 2543 อ้างใน จตุรวัฒน์ ฝนิกรมย์, 2557: 12-13) ได้แก่ 1) โลกทัศน์ของตนเองกว้างมากขึ้น เพราะได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ทำให้นักศึกษาได้รับความคิดแปลกใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การได้ถกเถียงจากการประชุม อันจะส่งผลให้ไม่เป็นคนที่ยึดมั่นถือมั่นในตนเองมากเกินไป ขณะเดียวกันทำให้ได้แง่คิดหลายมุมมอง ซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญาไปในตัว 2) การค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น เมื่อนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้มีโอกาสประเมินตนเองว่ามี จุดเด่น จุดด้อย อะไรบ้าง หากไม่เข้าร่วมกิจกรรม อาจจะทำให้เรารู้จักตนเองช้าเกินไป ทำให้โอกาสการพัฒนาจุดด้อยช้าตามไปด้วย 3) ความสามารถในการบริหารเวลา ในยุคปัจจุบัน เวลาถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าเป็นอย่างมาก คนที่บริหารเวลาได้เก่ง ย่อมได้รับสิ่งที่มีค่าต่อตนเองมากกว่าผู้อื่น การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมนักศึกษาจะทำให้ศึกษารู้จักแบ่งเวลาในแต่ละกิจกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม 4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตัวเองมากขึ้น เพราะในโลกของการทำงานนั้นจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องรู้จักปรับปรุงตนเองให้เข้ากับบุคคลหลากหลายประเภท เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่รับผิดชอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย 5) การมีพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมจะสอนให้รู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักทักษะสังคม รู้จักที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้ ล้วนแต่ช่วยปรับแต่งบุคลิกภาพของนักศึกษาให้ดูดีเสมอ 6) การรู้จักและเข้าใจคำว่า บทบาทและรู้จักการใช้บทบาทที่เหมาะสม ใน

การเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนนั้น แต่ละคนจะต้องดำรงตำแหน่งในบทบาทใดบทบาทหนึ่ง ในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันไป

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผลงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรเพศ ชั้นปี และคณะ ว่า มีผล และไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาที่รวบรวมไว้ 7 ผลงาน มีดังนี้

ผลการศึกษาของ 1) สมัคร ภูมิเขต (2551) ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551) ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน 3) นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ความคิดเห็นของนักศึกษาศาสนบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี 4) ศิริภา จันทรเกื้อ จารุวรรณ สกุลคู และจตุพล ยงคร (2556) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ 5) พรพิม์ สาร์ภักษ์ สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และจารุวรรณ สกุลคู (2557) ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 6) อมรเทพ สีนวนสูง (2559) ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 7) ศักดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560) ทศนคติของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน วิทยาลัยราชทูตพนม มหาวิทยาลัยนครพนม รายละเอียด มีดังนี้

เพศ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างกันทางโครงสร้างร่างกายตามธรรมชาติและสภาวะทางอารมณ์จิตใจของบุคคลที่มีเพศหนึ่งๆ จึงอาจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น มีทั้งผลงานวิจัยที่สนับสนุนและไม่สนับสนุนการที่ตัวแปรเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย เช่น ผลการศึกษาของ สมัคร ภูมิเขต (2551) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่า นิสิตชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ พรพิม์ สาร์ภักษ์ (2555) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนโดยรวมแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ ศักดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน วิทยาลัยราชทูตพนม มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกัน

ส่วนผลการศึกษาที่ไม่สนับสนุนว่า ตัวแปรเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผลการศึกษาของ สหสวรรค์ อรรถผล (2551) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาศาสนบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี ที่พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี คณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาของ ศิริภา จันทรเกื้อ จารุวรรณ สกุลคู และจตุพล ยงคร (2556) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่านักศึกษา ที่มีเพศและสาขาวิชา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมไม่แตกต่างกัน ขณะที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ อมรเทพ สีนวนสูง (2559) ศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่านักศึกษาที่มีเพศ และชั้นปี แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ชั้นปี เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลหนึ่งๆ อาจจะมีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป แล้วส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น มีทั้งผลงานวิจัยที่สนับสนุนและไม่สนับสนุนการที่ตัวแปรชั้นปีมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย เช่น ผลการศึกษาของ สมัคร ภูมิเขต (2551) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ ศิริภา จันทรเกื้อ จารุวรรณ สกุลคู และจุฑาลักษณ์ ยงศรี (2556) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่านักศึกษา ที่มีเพศและสาขาวิชา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมไม่แตกต่างกัน ขณะที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ ศักดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรานทิพย์ เสยกระโทก (2560) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน

ส่วนผลการศึกษาที่ไม่สนับสนุนว่า ตัวแปรชั้นปีมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี ที่พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี คณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาของ อมรเทพ สีนวนสูง (2559) ศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่านักศึกษาที่มีเพศและชั้นปี แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คณะ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลหนึ่งๆ อาจมีความแตกต่างกันออกไปในเรื่องของพฤติกรรมหากเข้าศึกษาต่างคณะกัน เนื่องจากแต่ละคณะมีศาสตร์เป็นการเฉพาะ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังและหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมแก่ผู้เรียนที่แตกต่างกัน มีทั้งผลงานวิจัยที่สนับสนุนและไม่สนับสนุนการที่ตัวแปรคณะมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย เช่น ผลการศึกษาของ สหสวรรค์ อรรถผล (2551) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาในคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ อมรเทพ สีนวนสูง (2559) ศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในคณะแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน ผลการศึกษาของ ศักดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรานทิพย์ เสยกระโทก (2560) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน

ส่วนผลการศึกษาที่ไม่สนับสนุนว่า ตัวแปรคณะมีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี ที่พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ชั้นปี คณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาของ ศิริภา จันทรเกื้อ จารุวรรณ สกุลคู และจุฑาลักษณ์ ยงศรี (2556) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่านักศึกษา ที่มีเพศและสาขาวิชา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมไม่แตกต่างกัน ขณะที่ศึกษาในชั้นปีแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่โดยรวมแตกต่างกัน

ผลการศึกษาที่สนับสนุน ตัวแปรเพศ ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาของ สมัคร ภูมิเขต (2551) ของพรพิมพ์ สารักษ์ (2555) และของศักดิ์ดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560)

ผลการศึกษาที่สนับสนุน ตัวแปรเพศ ว่าไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาของ สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551) ของนพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ของศิริภา จันท์เกื้อ จารุวรรณ สกุลคุ และจตุพล ยงศร (2556) และของอมร เทพ สีนวนสูง (2559)

ผลการศึกษาที่สนับสนุน ตัวแปรชั้นปี ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาของ สมัคร ภูมิเขต (2551) ของศิริภา จันท์เกื้อ จารุวรรณ สกุลคุ และจตุพล ยงศร (2556) และของศักดิ์ดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560)

ผลการศึกษาที่สนับสนุน ตัวแปรชั้นปี ว่าไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) และของ อมรเทพ สีนวนสูง (2559)

ผลการศึกษาที่สนับสนุน ตัวแปรคณะ ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาของ สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551) ของอมรเทพ สีนวนสูง (2559) ของศักดิ์ดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560)

ผลการศึกษาที่สนับสนุน ตัวแปรคณะ ว่าไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ของศิริภา จันท์เกื้อ จารุวรรณ สกุลคุ และจตุพล ยงศร (2556)

ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรต้น ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสนใจที่จะศึกษา ตัวแปรต้นซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี และคณะ ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

เพศ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างกันทางโครงสร้างร่างกายตามธรรมชาติและสภาวะทางอารมณ์จิตใจของบุคคลที่มีเพศหนึ่ง ๆ จึงอาจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น

ชั้นปี เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลหนึ่ง ๆ อาจจะมีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไปเมื่อบุคคลนั้นศึกษาต่างชั้นปีกัน อาจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น

คณะ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลหนึ่ง ๆ อาจมีความแตกต่างกันออกไปในเรื่องพฤติกรรม หากเข้าศึกษาต่างคณะกัน เนื่องจากแต่ละคณะมีศาสตร์เป็นการเฉพาะจึงทำให้การจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังและหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมแก่ผู้เรียนที่แตกต่างกัน

ตัวแปรตาม การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสนใจที่จะศึกษา ตัวแปรตาม ซึ่งคือ การมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางกีฬา การมีส่วนร่วมทางการบำเพ็ญประโยชน์ และการมีส่วนร่วมทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล
1. เพศ
2. ชั้นปี
3. คณะ

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย
1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. การมีส่วนร่วมทางกีฬา
3. การมีส่วนร่วมทางการบำเพ็ญประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม

วิธีการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนภาค ปกติ ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 12,403 คน (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, 2560) คำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสูตรหาขนาดตัวอย่างของ Yamane (1973, อ้างใน บุญธรรมกิจปริดาภิสุทธิ, 2535: 68) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น (e) 5% บนความเชื่อมั่น 95% ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 388 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ.2561 โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ชั้นปีและคณะ และ 2) การมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางกีฬา การมีส่วนร่วมทางการบำเพ็ญประโยชน์ การมีส่วนร่วมทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม รวมจำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น ซึ่งคำนวณด้วยสูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา ด้วยวิธีของ Cronbach เท่ากับ .91

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ได้แก่ ค่าสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวม พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 70.10 เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 36.34 ศึกษาในคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 67.52

ระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีส่วนร่วมกิจกรรมในภาพรวม ($\bar{X}=1.68$, $SD=.53$) ระดับปานกลาง และรายด้านก็มีส่วนร่วมกิจกรรม ระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=1.64$, $SD=.59$) ด้านการมีส่วนร่วมทางกีฬา ($\bar{X}=1.77$, $SD=.74$) ด้านการมีส่วนร่วมทางการบำเพ็ญประโยชน์ ($\bar{X}=1.65$, $SD=.75$) และด้านการมีส่วนร่วมทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม ($\bar{X}=1.73$, $SD=.62$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณานิสิตชายและหญิง แม่วนิสิตทั้งชายและหญิง ($\bar{X}=1.84$, $SD=.49$) ($\bar{X}=1.60$, $SD=.53$) มีส่วนร่วมกิจกรรมในภาพรวม ระดับปานกลาง แต่นิสิตชายก็มีส่วนร่วมกิจกรรมมากกว่านิสิตหญิง ดังตารางที่ 1

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นิสิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปี และคณะ แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรม ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ปฏิเสธสมมติฐาน) ขณะที่การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตชายและหญิง มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า นิสิตชายและหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรม ในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ยอมรับสมมติฐาน) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ระดับการมีส่วนร่วม กิจกรรม	ภาพรวม			ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	1.64	.59	ปานกลาง	1.80	.58	ปานกลาง	1.57	.59	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมทางกีฬา	1.77	.74	ปานกลาง	1.94	.66	ปานกลาง	1.69	.75	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมทางการ บำเพ็ญประโยชน์	1.65	.75	ปานกลาง	1.89	.68	ปานกลาง	1.54	.76	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม	1.73	.62	ปานกลาง	1.89	.58	ปานกลาง	1.66	.63	ปานกลาง
รวม	1.68	.53	ปานกลาง	1.84	.49	ปานกลาง	1.60	.53	ปานกลาง

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรม ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วน บุคคล	การมีส่วนร่วม กิจกรรมภายใน มหาวิทยาลัย	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	การมีส่วนร่วม ทางกีฬา	การมีส่วนร่วม ทางการบำเพ็ญ ประโยชน์	การมีส่วนร่วมทาง วิชาการ ศิลปะ และวัฒนธรรม
เพศ	.000*	.000*	.002*	.000*	.001*
ชั้นปี	.126	.135	.013*	.953	.030*
คณะ	.098	.109	.051	.019*	.001*

* p-value < .05

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตชายและหญิง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นรายด้าน ก็พบว่า มีความแตกต่างกันในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ในส่วนของตัวแปรชั้นปี และคณะ เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่ศึกษาชั้นปีแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางกีฬา และทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ขณะที่นิสิตที่ศึกษาคณะแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการบำเพ็ญประโยชน์ และทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) เช่นเดียวกัน การทดสอบความแตกต่างรายคู่ สำหรับตัวแปรชั้นปี ทำให้สามารถเห็นได้ว่า นิสิตที่ศึกษาชั้นปี 2 ($\bar{X}$ = 2.02, SD.=.52) มีระดับการมีส่วนร่วมทางกีฬา มากกว่านิสิตที่ศึกษาชั้นปี 3 ($\bar{X}$ = 1.67, SD.=.79) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = .013) ขณะที่นิสิตชั้นปี 1 ($\bar{X}$ = 1.58, SD.=.76) มีระดับการมีส่วนร่วมทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม น้อยกว่านิสิตชั้นปี 2 ($\bar{X}$ = 1.89, SD.=.51) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = .030) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ สำหรับตัวแปรคณะ พบว่า นิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}$ = 1.58, SD.=.77) ($\bar{X}$ = 1.64, SD.=.63) มีระดับการมีส่วนร่วม ทั้งทางการบำเพ็ญประโยชน์ และทางวิชาการ ศิลปะและวัฒนธรรม น้อยกว่านิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{X}$ = 2.01, SD.=.84) ($\bar{X}$ = 2.07, SD.=.63) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = .019) (p-value = .001) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย โดยรวม และรายด้าน ระดับปานกลาง แตกต่างจากผลการศึกษาของ ศิริภา จันท์เกื้อ จารุวรรณ สุกุล และจตุพล ยงศร (2556) ของอมรเทพ สีนวนสูง (2559) และของศักดิ์ดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560) ที่นักศึกษาให้ความสนใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวม และรายด้าน ระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ แม้การมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ของนิสิตจะมีเพียงระดับปานกลาง แต่การที่กิจกรรมนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนานักศึกษา เป็นจุดเชื่อมระหว่างวิชาการที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสังคมรอบด้าน มีส่วนช่วยในการหล่อหลอมนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ (พฤษฯ เถาถวิล, 2551: 6) ดังนั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จึงควรเร่งยกระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยในภาพรวมให้มากยิ่งขึ้น โดยจะทำให้บัณฑิตเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง มีค่านิยมไทย และจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่มุ่งให้ความสำคัญกับการที่ผู้เรียนจะมีเวลาพัฒนาทักษะการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับช่วงชั้น ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินชีวิต และจิตอาสาต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 58)

ผลการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรชั้นปีและคณะ ไม่พบว่ามีผลแตกต่างของการมีส่วนร่วมกิจกรรมในภาพรวม ของนิสิตที่ศึกษาชั้นปีและคณะที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) และของ อมรเทพ สีนวนสูง (2559) ผลการศึกษาของ นพคุณ สุดประเสริฐ (2552) ของศิริภา จันท์เกื้อ จารุวรรณ สุกุล และจตุพล ยงศร (2556) ตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สำหรับตัวแปรเพศ ที่พบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมกิจกรรมของนิสิตชายและหญิง สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สมัคร ภูมิเขต (2551) ของพรพิมพ์ สารักษ์ สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และจารุวรรณ สุกุล (2557) และของศักดิ์ดา ตั้งตระกูล วราพร บัวพรม และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2560) โดยสามารถอธิบายได้ว่า การที่เพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม อาจมาจากการที่เพศชายที่ถูกอบรมสั่งสอนให้มีความกล้า มีอิสระ ชอบการต่อสู้ ริเริ่มสิ่งใหม่ เป็นผู้นำ นิสิตชายจึงมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าและสมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโดยที่ไม่ได้ถูกบังคับมากกว่า นิสิตหญิงที่การได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้อ่อนอ่อน วาง่ายและเชื่อฟังคำสั่งสอน นิสิตหญิงเป็นส่วนน้อย จึงเข้าร่วมกิจกรรมที่อยู่นอกเหนือจากข้อบังคับการนับจำนวนชั่วโมงกิจกรรมอันเป็นเงื่อนไขของมหาวิทยาลัย นับเป็นข้อท้าทายแก่ทางมหาวิทยาลัยในเรื่องการปลูกฝังแก่นิสิตหญิงให้เห็นประโยชน์ในแง่การพัฒนาดตนเอง รับรู้คุณค่า ความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมที่จะได้เสริมทักษะต่างๆ เช่น การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกให้รู้จักบทบาทของการเป็นผู้นำที่ดี สามารถปฏิบัติตนในการเข้าร่วมอยู่ในสังคมได้อย่างถูกต้อง ทักษะต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยส่งเสริมให้ตนเองเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์และมีคุณค่ามากขึ้น (สำเนา ขจรศิลป์, 2538: 41)

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมกิจกรรม ตั้งแต่นิสิตเริ่มเข้ามาศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินกิจกรรม เช่น ด้านกีฬาในแง่การปลูกฝังน้ำใจเป็นนักกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมในแง่การปลูกฝังค่านิยมความภาคภูมิใจ ความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ในแง่การปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม (ระเบียบมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ชมรม และสโมสรนิสิต วิทยาเขตบางเขน พ.ศ.2556) ซึ่งจะเป็นการยกระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยในภาพรวมให้สูงขึ้นตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาอยู่ด้วย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยนี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยธรรมนูญนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.2549 มาตรา 6 โดยเฉพาะในเรื่องการสนับสนุนให้นิสิตมีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารและองค์การนิสิตจัดขึ้นตามความเหมาะสม และใช้ประโยชน์อาคารสถานที่และบริการที่องค์การบริหาร

และองค์การนิสิตจัดไว้เพื่อ นิสิต อันจะทำให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สามารถใช้กิจกรรมนิสิตเป็นกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานิสิตตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2559. **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จตุรวัฒน์ ฝืนรัมย์. 2557. **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556**. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- นพคุณ สุดประเสริฐ. 2552. **ความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงผลงานศิลปวัฒนธรรม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. 2535. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: B&B Publishing.
- พรพิมพ์ สารักษ์, สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ จารุวรรณ สกุลคู่. 2557. “ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.” **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)** 8 (1): 79-92.
- พฤษ เกาวิล. 2551. **บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในการดำเนินงานโครงการค่ายเรียนรู้คุณธรรมนำชีวิต พอเพียงปี 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2556. **แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระยะ 10 ปี (2556-2565)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริภา จันทรเกื้อ, จารุวรรณ สกุลคู่ และ จตุพล ยงศร. 2556. “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.” **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์** 5 (2): 72-86.
- ศักดิ์ ตั้งตระกูล, วราพร บัวพรม และ ปราณีทิพย์ เสยกระโทก. 2560. “ทัศนคติของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษา วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม.” ใน **รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17**. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, หน้า 1184-1189.
- สมัคร ภูมิเขต. 2551. **ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตร การศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สหสวรรค์ ผลอรอด. 2551. **ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551. **กิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต**. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำเนา ขจรศิลป์. 2538. **มิติใหม่ของการศึกษา 2 การพัฒนานักศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อมรเทพ สีนวนสูง. 2559. “ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.” **Veridian E-Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ** 9 (1): 1053-1065.